

Kaasrahanud
Euroopa Liit

SISEMINISTEERIUM

TOETUSLEPING

Siseministeerium, registrikoodiga 70000562, aadressiga Pikk 61, 15065 Tallinn, keda esindab siseministri 27. detsembri 2022. a käskkirja nr 1-3/103 „Perioodi 2021-2027 Sisejulgeolekufondi, piirihalduse ja viisapoliitika rahastu, Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi erimeetmete ja erakorralise abi taotlemise ning toetuslepingu sõlmimise protseduurireeglid“ punkti 6.2.2. alusel varade asekanstler Krista Aas (edaspidi *ministeerium*), ühelt poolt ja

Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi (edaspidi ka *fond või AMIF*) erimeetme 2.6. „Rände- ja varjupaigapakti rakendamine kohanemisvaldkonnas“ projekti nr **AMIF.1.02.26-0012 „Rände- ja varjupaigapakti erimeetme: Kohanemisprogrammi pakkumine ja andmekogu arendamine rahvusvahelise kaitse taotlejate toetamiseks“** (edaspidi *projekt*) elluviija Kultuuriministeerium, registrikoodiga 70000941, aadressiga Suur-Karja 23, 15076 Tallinn, keda esindab põhimääruse alusel kanstler Merilin Piipuu (edaspidi *toetuse saaja*), teiselt poolt,

keda nimetatakse ka eraldi pool ja koos pooled, sõlmivad toetuslepingu (edaspidi *leping*) alljärgnevas:

1. ÜLDSÄTTED

Lepingu sõlmimise aluseks on:

- 1.1. Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seadus (edaspidi *ÜSS2021_2027*);
- 1.2. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1060, 24. juuni 2021, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (edaspidi *ÜSM*);
- 1.3. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1147, 7. juuli 2021, millega luuakse [Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond](#);
- 1.4. Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määrus nr 54 „Perioodi 2021–2027 ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide vahendite andmisest avalikkuse teavitamine“ (edaspidi *teavitusemäärus*);
- 1.5. Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määrus nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ (edaspidi *ühendmäärus*);
- 1.6. Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi rakenduskava aastateks 2021–2027;

- 1.7. Siseministri 18. septembri 2025. a käskkirja nr 1-3/65 „Perioodi 2021-2027 Sisejulgeolekufondi, piirihalduse ja viisapoliitika rahastu, Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi rahastamiskavad“ punkti 1.3. alusel kinnitatud AMIFI rahastamiskava;
- 1.8. Euroopa Komisjoni 21.02.2025 kiri nr *Ares(2025)1432013*, millega teatati rändepaketi rakendamiseks liikmesriikidele eraldatud eelarve jaotus ja 25. juuni 2025. a kiri nr 14-13.2/102-2, millega anti luba projekti lisamiseks rakenduskavasse.

2. LEPINGU OBJEKT

- 2.1. Lepinguga annab ministeerium toetuse saajale projekti eesmärkide saavutamiseks EL toetust AMIFist ja riiklikku kaasfinantseeringut (edaspidi koos *toetus*) vastavalt lepingus sätestatud tingimustele.
- 2.2. Lepingu juurde kuuluvad lepingu allkirjastamisel lepingu lahutamatu osana järgmised lisad:
 - 2.2.1. Lisa 1 Projekti tegevuskava ja eelarve.
 - 2.2.2. Lisa 2 Projekti kirjeldus.
 - 2.2.3. Lisa 3 Partnerluse kinnitus.
- 2.3. Kõik viited lepingule sisaldavad ka viiteid selle lisadele.

3. PROJEKTI EESMÄRK JA NÄITAJAD

- 3.1. Projekti eesmärk on toetada rahvusvahelise kaitse taotlejate kohanemist Eesti ühiskonnas, pakkudes neile spetsiifiliselt loodud sisseelamismoodulit ja A1-tasemel eesti keele õpet ning luues andmekogu, mis võimaldab kursustele suunamist, kursuste korraldamist ja toetab tõhusat teabevahetust Politsei- ja Piirivalveameti ning teenusepakkujate vahel.
- 3.2. Projekti sihtrühm on rahvusvahelise kaitse taotlejad.
- 3.3. Projekt panustab järgmistesse AMIFI väljundnäitajatesse:

Näitaja kood ja nimetus	Näitaja mõõtühik	Algtase	Sihttase	Selgitav teave ¹
AMIF O.2.3.2 Toetatud osalejate arv, millest omakorda: * <i>ühiskonnaõpetuse kursusel osalejate arv</i>	arv	0	1800	<p>Osaleja on füüsiline isik, kes saab projektist otsest kasu. Käesoleva näitaja tähenduses on osaleja rahvusvahelise kaitse taotleja, kes osaleb kohanemisprogrammi koolitustel.</p> <p>Toetuse saaja kannab osalejate andmed e-toetuse infosüsteemi. Koguda tuleb osaleja nimi, isikukood või muu number, e-posti aadress, sugu ja vanus (<18, 18–60, >60). Aruandega esitatakse isikustamata agregeeritud info.</p> <p>Osaleja vanust arvestatakse alates sünnikuupäevast ja määratakse kindlaks selle kuupäeva seisuga, kui ta osaleb projekti tegevuses esimest korda, sh üritusel, koolitusel, teenusel vm.</p> <p>Osalejatelt peab koguma allkirjad. Iga osalejat loetakse üks kord projekti jooksul ka siis, kui sama osaleja osaleb mitmes projekti tegevuses (nii kohanemiskoolitusel kui keeleõppes).</p>

¹ Täiendavat infot saab [abimaterjalist toetusesaajale perioodiks 2021–2027](#)

AMIF O.2.3.1 Toetatud osalejate arv, millest omakorda: <i>* keelekursusel osalejate arv</i>	arv	0	1440	<p>Osaleja on füüsiline isik, kes saab projektist otsest kasu. Käesoleva näitaja tähenduses on osaleja rahvusvahelise kaitse taotleja, kes osaleb eesti keele kursustel.</p> <p>Toetuse saaja kannab osalejate andmed e-toetuse infosüsteemi. Koguda tuleb osaleja nimi, isikukood või muu asjakohane number, e-posti aadress, sugu ja vanus (<18, 18–60, >60). Aruandega esitatakse isikustamata agregeeritud info. Osaleja vanust arvestatakse alates sünnikuupäevast ja määratakse kindlaks selle kuupäeva seisuga, kui ta osaleb projekti tegevuses esimest korda, sh üritusel, koolitusel, teenusel vm. Osalejatelt peab koguma allkirjad. Iga osalejat loetakse üks kord projekti jooksul ka siis, kui sama osaleja osaleb mitmes projekti tegevuses (nii kohanemiskoolitusel kui keeleõppes).</p>
---	-----	---	------	--

3.4. Projekt panustab järgmistesse tulemusnäitajatesse:

Näitaja kood ja nimetus	Näitaja mõõtühik	Algtase	Sihttase	Selgitav teave
AMIF R.2.9 Nende osalejate arv, kes teatasid, et tegevus aitas nende integreerumisele kaasa	arv	0	1170	<p>Osaleja on füüsiline isik, kes saab projektist otseselt kasu. Käesoleva näitaja tähenduses on osaleja rahvusvahelise kaitse saaja, kes osaleb projekti tegevuses, mis aitab kaasa tema integreerumisele. Indikaator kajastab osalejate hinnangut oma olukorrale. Tulemus loetakse positiivseks, kui osaleja märgib ära vähemalt kaks alljärgnevast viiest valdkonnast, milles tegevus aitas tema integreerumisele kaasa:</p> <p>(1) tööturule integreerumine, (2) eesti keele omandamine, (3) suhted kohaliku elanikkonnaga/kogukonnaga ja aktiivne osalemine ühiskondlikus elus, (4) eluaseme leidmine, (5) tervishoid.</p> <p>Aruannetes esitatakse isikustamata agregeeritud info ning osalejate andmed tuleb eristada soo ja vanusevahemike järgi (<18, 18–60, >60).</p>
AMIF R.2.8 Nende keelekursustel osalejate arv, kes on parandanud oma vastuvõturiigi keele oskuse taset pärast keelekursuse lõpetamist vähemalt ühe taseme võrra vastavalt Euroopa	arv	0	720	<p>Osaleja on füüsiline isik, kes saab otseselt kasu. Käesoleva näitaja tähenduses on osaleja rahvusvahelise kaitse taotleja, kes osaleb eesti keele kursustel ja kelle keeletase vastuvõtvast riigis on paranenud.</p> <p>Aruandes võib esitada tulemused ka nende osalejate kohta, kes ei läbinud kursust täielikult. Keeleoskuse tase on ametlik tulemus, mis saavutatakse siis, kui pädev asutus (nt keelekursuse pakkuja) teeb kindlaks, et isik on saavutanud standardi kohased õpiväljundid.</p>

keeleõppe raamdokumentidele või samaväärsele riiklikule näitajale.				Aruannetes esitatakse isikustamata agregeeritud info ning osalejate andmed tuleb eristada soo ja vanusevahemike järgi (<18, 18–60, >60).
--	--	--	--	--

3.5. Projektile on seatud järgmine fondiülene väljundnäitaja:

Näitaja nimetus	Näitaja mõõtühik	Algtase	Sihttase	Selgitav teave
Arendatud andmekogude arv	arv	0	1	Antud näitaja tähenduses peetakse silmas kohanemisprogrammi andmekogu arendamist. Näitaja saab aruandluses raporteerida siis, kui andmekogu on arendatud ja kasutusele võetud.

4. KULUDE ABIKÕLBLIKKUS

- 4.1. Abikõlblike kulude kindlaks määramisel lähtutakse ühendmääruse §-dest 15–17 ja 21.
- 4.2. Otseseid kulusid hüvitatakse tegelike kulude alusel.
- 4.3. Abikõlblikud on tegevuste elluviimiseks vajalikud otsesed kulud, sealhulgas:
 - 4.3.1. personalikulud milleks loetakse ühendmääruse § 16 lõikes 1 loetletud kulud, mis on otseselt seotud toetatavate tegevuste elluviimisega ja mille seost toetatavate tegevustega on võimalik tõendada.
 - 4.3.1.1. Otseseks personaliks loetakse töölepingu või ametniku ametisse nimetamise õigusakti alusel otseselt toetatavate tegevuste heaks töötavad füüsilised isikud. Võlaõigusseaduses nimetatud töövõtu- või käsunduslepingu alusel otseselt toetatavate tegevuste heaks töötavad füüsilised isikud loetakse otseseks personaliks, kui leping vastab ühendmääruse § 16 lõikes 4 sätestatule.
 - 4.3.2. Lähetus- ja transpordikulud.
 - 4.3.2.1. Abikõlblikud on otsese personali lähetus- ja transpordikulud ning kolmandate isikute majutus-, transpordi- ja reisikindlustuse kulud ning päevarahad, kui nad osalevad toetatavate tegevuste elluviimises ja need kulud on toetatavate tegevuste elluviimiseks vajalikud.
 - 4.3.2.2. Lähetuskulud, sealhulgas päevarahad ja mootorsõiduki kasutamise kulud ning transpordikulud on abikõlblikud riigisisestes õigusaktides kehtestatud tingimustel maksustamisele mittekuuluvate piirmäärade ulatuses või asutuse sisekorras kehtestatud piirmäärade ulatuses.
 - 4.3.3. Tulumaksuseaduse § 48 lõike 4 tähenduses erisoodustusena käsitatav kulu ja sellelt tasutud maksud toetatavate tegevuste abikõlblike kulude puhul.
 - 4.3.4. Punktis 3.2 nimetatud sihtrühmale osutatava kohanemisprogrammi (sh sisseelamismoodul, keeleõpe, õppevahendid, lapsehoiuteenus) kulud.
 - 4.3.5. Punktis 3.2 nimetatud sihtrühma kursustele suunamise ja korraldamise andmekogu loomise (sh IT-süsteemide analüüs ja arendus) kulud;
 - 4.3.6. Teavitamiskulud, mis on kooskõlas punktis 1.4 nimetatud teavitusemäärusega (sh kommunikatsioonitegevuste ja vajalike märgistuste kulu);
- 4.4. Kaudsed kulud on ühendmääruse § 21 lõikes 5 nimetatud üldkulud ja § 21 lõikes 6 nimetatud tegevustega seotud § 16 lõikes 1 nimetatud personalikulud. Kaudseid kulusid hüvitatakse ühtse määra alusel vastavalt punktis 5 toodud protsendile abikõlblikest otsestest kuludest. Kaudseid kulusid ei pea tõendama.

4.5. Mitteabikõlblikud on ühendmääruse §-s 17 sätestatud kulud.

5. PROJEKTI RAHASTAMINE

- 5.1. Projekti abikõlblik kogukulu on **3 309 000** (kolm miljonit kolmsada üheksa tuhat) eurot.
- 5.2. Ministeerium annab toetuse saajale projekti elluviimiseks AMIFist toetust maksimaalselt **2 978 100** (kaks miljonit üheksasada seitsekümmend kaheksa tuhat ükssada) eurot, mis võrdub 90%-ga punktis 5.1 sätestatud hinnangulisest abikõlblikust kogukulust.
- 5.3. Ministeerium annab toetuse saajale projekti elluviimiseks kaasfinantseeringut maksimaalselt **330 900** (kolmsada kolmkümmend tuhat üheksasada) eurot, mis võrdub 10%-ga punktis 5.1 sätestatud hinnangulisest abikõlblikust kogukulust.
- 5.4. Projekti kaudsete kulud määr projekti abikõlblikest otsestest kuludest on 7 %.
- 5.5. Projekti kulude abikõlblikkuse periood on **01.01.2026** kuni **31.10.2029**. Projekti raames tehtavad kulud peavad olema tekkinud pärast abikõlblikkuse perioodi algust. Kulud ei tohi tekkida pärast kulude abikõlblikkuse perioodi lõppu ja peavad olema makstud enne punktis 6.2 nimetatud dokumentide esitamist.
- 5.6. Kui projekti elluviimise kulu ületab lepingus sätestatud projekti maksumust, peab toetuse saaja projekti kulutuste tegemiseks tagama täiendavaks omafinantseeringuks rahaliste vahendite olemasolu projekti eesmärkide elluviimiseks välja arvatud juhul, kui toetuse saaja või ministeerium teeb ettepaneku lepingu muutmiseks ja vahendid on olemas. Projekti, mille eesmärgid jäävad täitmata, kulud võidakse tunnistada osaliselt või täielikult abikõlbmatuks ning sellele eraldatud vahendid kohustub toetuse saaja tagasi maksma.

6. TOETUSE VÄLJAMAKSMISE TINGIMUSED

- 6.1. Ministeerium hüvitab toetuse saajale tehtud kulud ühendmääruse §-des 24 ja 26 sätestatud tingimustel. Toetust makstakse tegelike kulude alusel, kui abikõlblik kulu on tekkinud ja see on tasutud. Kaudseid kulusid hüvitatakse punktide 4.4 ja 5.4 kohaselt.
- 6.2. Lõppmakse saamiseks esitatavad dokumendid esitatakse hiljemalt koos projekti lõpparuandega. Lõppmakse tehakse pärast tingimuste ja kohustuste täitmist ning ministeeriumi kontrollitud lõpparuande kinnitamist.
- 6.3. Toetuse maksesumma kantakse toetuse saaja pangakontole järgmiselt:

Panga nimi	SEB Pank
Konto omaniku täpne nimi	Rahandusministeerium
Konto number	EE891010220034796011
Viitenumber	2800047436
Viitenumbri omanik	Kultuuriministeerium
Selgitus	Projekt AMIF.1.02.26-0012

- 6.4. Maksed tehakse punktis 7 nimetatud maksetaotluse alusel.

7. MAKSETAOTLUSE ESITAMINE

- 7.1. Toetuse saaja esitab ministeeriumile e-toetuste keskkonna kaudu maksetaotluse vähemalt kord poolaastas, kuid mitte sagedamini kui kord kvartalis projekti elluviimise algusajast arvates. Erandid lepitakse ministeeriumiga kokku kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis enne täiendava maksetaotluse esitamist. Makse aluseks olevate dokumentide menetlusaeg on kuni 80 kalendripäeva dokumentide saamisest arvates. Kui makse tõendamise aluseks olevates dokumentides on puudusi või kulude abikõlblikkuse üle otsustamiseks on vaja lisateavet, võib ministeerium pikendada nimetatud tähtaega puuduste kõrvaldamise või dokumentide või teabe esitamise aja võrra, teavitades sellest toetuse saajat.

- 7.2. Ministeeriumi õigused ja kohustused makse menetlemise peatamisel ja maksest keeldumisel on sätestatud ühendmääruse §-s 33. Ministeerium võib toetuse maksmise aluseks olevate dokumentide tõendamise menetluse osaliselt või täielikult peatada või peatada edasiste maksete menetlemise, kui maksetaotluse esitamisele eelnenud kohustus on täitmata, sh aruanne esitamata ning ministeeriumi poolt kinnitamata ja kui kulude kontrollimise valimisse kuuluvad tõendavad dokumendid on esitamata.

8. TEGEVUSARUANDE ESITAMINE

- 8.1. Toetuse saaja esitab ministeeriumile partneriga kooskõlastatud projekti tegevuste, tulemuste ja näitajate saavutamise edenemise vahearuaruande ministeeriumi väljatöötatud vormil e-toetuste keskkonna kaudu üldjuhul iga aasta **15. jaanuariks** ja **15. juuniks** vastavalt 31. detsembrile ja 31. mai seisuga tegevuse elluviimise algusajast arvates.
- 8.2. Toetuse saaja esitab ministeeriumile partneriga kooskõlastatud projekti tegevuste, tulemuste ja näitajate saavutamise edenemise lõpparuande e-toetuste keskkonna kaudu 30 päeva jooksul alates tegevuse abikõlblikkuse perioodi lõppkuupäevast. Kui projekti tegevused lõppevad enne abikõlblikkuse perioodi lõppu, tuleb lõpparuanne esitada **30 päeva jooksul tegevuste lõppemisest arvates**.
- 8.3. Juhul, kui vahearuaruande ja lõpparuande esitamise tähtaja vahe on vähem kui kuus kuud, esitatakse ainult lõpparuanne.
- 8.4. Projekti vahe- ja lõpparuandes (edaspidi *projekti aruanne*) kajastatakse info vastavalt e-toetuste keskkonna aruande andmeväljades nõutule². Aruannetes kirjeldab toetuse saaja „Eesti 2035“ aluspõhimõtete ja sihtidega seotud horisontaalsete põhimõtete edendamiseks ellu viidud tegevusi ja tegevuste tulemusi.
- 8.5. Kui e-toetuste keskkonna töös esineb tehniline viga, mis takistab projekti aruande tähtaegset esitamist, loetakse projekti aruande esitamise tähtajaks järgmine tööpäev pärast vea kõrvaldamist.
- 8.6. Ministeerium kontrollib üldjuhul 15 tööpäeva jooksul aruande laekumisest, kas projekti aruanne on nõuetekohaselt täidetud ja kas see annab ülevaate tehtud tegevustest.
- 8.7. Kui projekti aruandes puudusi ei esine, kinnitab ministeerium projekti aruande.
- 8.8. Projekti aruandes puuduste esinemise korral annab ministeerium toetuse saajale üldjuhul kuni kolm tööpäeva puuduste kõrvaldamiseks ning ministeerium kinnitab aruande kümne tööpäeva jooksul pärast puuduste kõrvaldamist.
- 8.9. Tegevuste puhul, mis sisaldavad koolitusi, mis toimuvad vähem kui 3 kuud enne projekti lõpparuande esitamise kuupäeva, esitab toetuse saaja e-toetuste keskkonnas järelaruande. Järelaruanne tuleb esitada hiljemalt 1. juuniks 2030.
- 8.10. Ministeeriumil on õigus küsida toetuse saajalt lisainfot projekti tegevuse käigu ja tulemuste kohta.

9. POOLTE ÕIGUSED JA KOHUSTUSED

- 9.1. Pooled:
- 9.1.1. võtavad kasutusele kõik asjakohased ja vajalikud meetmed, et tagada lepingust tulenevate kohustuste ja eesmärkide täitmine;
- 9.1.2. kasutavad raamatupidamissüsteemi, mis võimaldab eristada projektiga seotud tehinguid;
- 9.1.3. esitavad üksteisele informatsiooni, mis on vajalik lepingu edukaks täitmiseks;
- 9.1.4. teavitavad üksteist projekti edukat rakendamist takistavatest või takistada võivatest asjaoludest;
- 9.1.5. tagavad projektiga seotud dokumentatsiooni nõuetekohase säilitamise vastavalt ÜSS2021_2027 §-le 18 ja ÜSM artikli 82 lõikele 1 viis aastat toetuse saajale tehtud lõppmakse tegemise aasta 31. detsembrist arvates;

² Punktis 3.4 nimetatud tulemusnäitajate kohta võib aru anda alles lõpp- ja/või järelaruandes

- 9.1.6. võimaldavad auditite ja järelevalve (sh kohapealsete kontrollide) teostamist ning osutavad selleks igakülgset abi, sh võimaldavad volitatud isikul ligipääsu esitatud andmete õigsuse kontrollimiseks kõigile projekti rakendamisega seotud dokumentidele ja informatsioonile, sealhulgas elektroonilisel kujul olevale teabele, ning viibida toetuse kasutamise administreerimise ja toetuse kasutamise seotud ruumides ja territooriumil;
- 9.1.7. järgivad oma tegevuses õigusaktides sätestatud raamatupidamise korraldamise, avaliku teabe edastamise ning isikuandmete kaitse põhimõtteid ning põhjendavad kõiki erandeid ja dokumenteerivad põhjendused.
- 9.2. Toetuse saaja on kohustatud:
- 9.2.1. rakendama projekti vastavalt lisadele 1 ja 2;
- 9.2.2. kasutama toetust eesmärgipäraselt lepingus ning selle lisades näidatud tegevustega seotud abikõlblike kulude katmiseks;
- 9.2.3. lähtuma projekti rakendamisel ÜSMi artiklis 9 sätestatud horisontaalsetest põhimõtetest;
- 9.2.4. järgima kõiki ÜSS2021_2027 ja selle alusel kehtestatud õigusaktides toetuse saajale sätestatud kohustusi;
- 9.2.5. täitma lisaks lepingus sätestatud kohustustele ühendmääruse §-des 10 ja 11 toetuse saajale kehtestatud kohustusi ning tagama, et projekti partner täidab ühendmääruse § 10 lõigetes 2 ja 3 ning § 11 nimetatud kohustusi;
- 9.2.6. esitama ministeeriumile enne esimese maksetaotluse esitamist:
- 9.2.6.1. väljavõtte oma ja partneri raamatupidamise sise-eeskirjast, milles on kirjeldatud, kuidas projekti kulusid ja nende tasumist eristatakse raamatupidamises muudest toetuse saaja ja partneri kuludest;
- 9.2.6.2. asutuse riigihangete korra või selle asutuse riigihangete korra, kes toetuse saaja nimel hankeid korraldab;
- 9.2.6.3. edasivolitatud õiguste korral esindusõigusliku isiku antud volituse koopia.
Nimetatud dokumente ei pea esitama, kui toetuse saaja ja partner on varem ministeeriumile nimetatud dokumendid esitanud ja neid ei ole enne projekti rakendamist muudetud. Toetuse saaja esitab e-toetuse vahendusel ministeeriumile sellekohase kirjaliku kinnituse;
- 9.2.7. esitama ministeeriumile tähtaegselt lepingu punktides 7 ja 8 nõutud maksetaotlused ja aruanded ning vajalikke täiendavaid andmeid Euroopa Komisjonile esitatavate aruannete tarbeks;
- 9.2.8. esitama partneriga kooskõlastatud projekti maksete prognoosi **iga aasta 15. jaanuariks ja 15. juuniks** ministeeriumi väljatöötatud vormil;
- 9.2.9. teavitama ministeeriumi, kui toetatava tegevusega samalaadsele tegevusele on taotletud toetust muudest välisabi vahenditest;
- 9.2.10. teavitama ministeeriumi ürituse (sh koolituse, seminari, konverentsi, infopäeva, õppevisiidi) toimumisest e-toetuste keskkonna kaudu **vähemalt 14 päeva enne ürituse toimumist**, et võimaldada kohapealse kontrolli tegemist;
- 9.2.11. kolmandates riikides toimuvatel üritustel (sh koolitustel, seminaridel ja konverentsidel) osalemine ning neisse õppevisiidi korraldamine tuleb eelnevat kooskõlastada ministeeriumiga. Vastav põhjendus esitada ministeeriumile e-toetuste keskkonna kaudu Euroopa Komisjoni poolt kehtestatud vormil **vähemalt 45 päeva enne** õppevisiidi, koolituse, seminari või konverentsi toimumist;
- 9.2.12. koguma ja töötleva andmeid seirearuande jaoks, sh koolitavate andmeid koolitustel osalenud isikute kohta (üldjuhul eesnimi, perekonnanimi, isikukood, e-posti aadress) kooskõlas isikuandmete kaitse seadusega ning tagama korrektsete osalejate andmete olemasolu e-toetuste keskkonnas **31. detsembri ja 31. mai seisuga hiljemalt vahe- ja lõpparuande esitamise ajaks**. Toetuse saaja infosüsteemis säilitatakse osalemise tõestamiseks allkirjalehte, kus on üldjuhul eesnimi, perekonnanimi ja inimese allkiri;

- 9.2.13. viivitamatult teavitama ministeeriumi kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis projekti elluviimisel esinevatest probleemidest, mis võivad mõjutada tulemuse saavutamist;
 - 9.2.14. andma igakülgse sisulise panuse seiresse, kontrolli, auditisse või hindamisse;
 - 9.2.15. tagama, et fondist toetust saavaid tegevusi ja kulusid ei rahastata muudest allikatest;
 - 9.2.16. viivitamatult informeerima ministeeriumi kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis kõikidest toetuse saaja ja partneri andmetes toimunud muudatustest või asjaoludest, mis mõjutavad või võivad mõjutada toetuse saajat oma kohustuste täitmisel, sh nime, aadressi ja seaduslike või volitatud esindajate muutumisest, vastutavate isikute vahetumisest, varade või õiguste üleandmise otsustest jne ka siis, kui eelnimetatud muudatused on registreeritud avalikus registris või avalikustatud massiteabevahendite kaudu;
 - 9.2.17. vastutama ministeeriumi ees (sh kandma rahalist vastutust kogu toetussumma ulatuses) lepingus sätestatud kohustuste täitmise eest;
 - 9.2.18. tagastama ministeeriumi nõudmisel osaliselt või täielikult toetuse kooskõlas ühendmääruse §-dega 34-37. Kui abikõlbmatud kulud jäävad toetuse saaja enda tasuda, siis vastavalt ühendmääruse § 37 lõikele 4, väheneb projekti eelarve finantskorrektsiooni võrra;
 - 9.2.19. tagasi maksuma tagasinõutava toetuse 60 kalendripäeva jooksul tagasinõude otsuse kättesaamisest;
 - 9.2.20. teavitama avalikkust ja projektis osalejaid fondist saadud toetusest vastavalt teavitumäärusele.
- 9.3. Ministeerium on kohustatud:
- 9.3.1. sisestama toetuse saaja edastatud teabe alusel projekti info struktuuritoetuste registrisse ja avama projekti;
 - 9.3.2. maksuma toetuse saajale toetust lepingus sätestatud tingimustel ja korras;
 - 9.3.3. tegema asjakohased ministeeriumile esitamiseks vajalikud aruandevormid kättesaadavaks toetuse saajale;
 - 9.3.4. kontrollima lepingu punktides 7 ja 8 nimetatud maksetaotlusi ja aruannet;
 - 9.3.5. tegema finantskorrektsioone vastavalt ühendmääruse §-dele 34–37.

10. VÄÄRAMATU JÕUD

- 10.1. Pool vabaneb vastutusest ainult juhul, kui lepingu mittetäitmise või mittenõuetekohase täitmise põhjustab vääramatu jõud.
- 10.2. Vääramatu jõu all käsitavad pooled mistahes ettenägematut, nendest sõltumatut sündmust, mille tekkimist, kestvust või lõppemist ei saanud pool mõjutada ja mõistlikkuse põhimõttest lähtudes ei saanud poolelt oodata, et ta lepingu sõlmimise ajal selle asjaoluga arvestaks või seda väldiks või takistava asjaolu või selle tagajärje ületaks.
- 10.3. Vääramatu jõu all kannatav pool teavitab sellest viivitamata teist poolt kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis 5 tööpäeva jooksul, märkides vääramatu jõu laadi, tõenäolise kestuse ja arvatava mõju.
- 10.4. Vääramatu jõud muudab lepingus sätestatud kohustuste tähtaega perioodi võrra, mille jooksul lepingu täitmine on vääramatu jõu tõttu poole jõupingutustest olenemata võimatu, kuid mitte kauem kui fondi abikõlblikkuse perioodi lõpptähtajani. Pooled teevad kõik jõupingutused vääramatust jõust tingitud kahjude vähendamiseks.

11. LEPINGU KEHTIVUS JA MUUTMINE

- 11.1. Leping jõustub lepingu allakirjutamisest mõlema poole poolt.
- 11.2. Leping kehtib kuni mõlema poole lepinguliste kohustuste nõuetekohase täitmiseni.

- 11.3. Lepingu tingimustes tehtavad muudatused tuleb sätestada kirjalikult või elektrooniliselt lepingu lisas ning muudatus jõustub hetkest, mil mõlemad pooled on lisa allkirjastanud, kui lisas ei ole sätestatud teisiti.
- 11.4. Lepingu muudatuse tegemiseks peab toetuse saaja esitama ministeeriumile taotluse esimesel võimalusel, kuid mitte hiljem kui 30 kalendripäeva enne projekti lõpukuupäeva, milles põhjendab, kuidas nimetatud muudatused aitavad kaasa projekti edukale elluviimisele. Muudatused ei tohi vähendada projekti tulemuslikkust ja selle eesmärkide ning näitajate saavutamise tõenäosust.
- 11.5. Järgnevad muudatused lepingus ei ole lubatud:
 - 11.5.1. projekti eesmärgi oluline muutmine;
 - 11.5.2. fondi eraldise suurendamine (v.a juhul, kui see toimub toetuse saaja poolt tehtud põhjendatud ettepanekul mõnes teises projektis vabanenud fondi eraldise arvel ning ministeerium selle heaks kiidab);
 - 11.5.3. projekti perioodi pikendamine rohkem kui rakenduskava abikõlblikkuse perioodi lõpuni;
 - 11.5.4. kõik muud muudatused, mis seaksid kahtluse alla kriteeriumid ja nende väärtused, mille alusel projekt fondist finantseerimiseks välja valiti.
- 11.6. Tegevuskava ja eelarveridade vahelist jaotust tohib muuta kuni kaks korda aastas (taotlus esitada ministeeriumile **15. jaanuariks ja/või 15. juuniks**). Tegevuskava ja eelarve muutmist ei ole vaja taotleda järgmistel juhtudel:
 - 11.6.1. eelarverida suureneb vähem kui 15% kinnitatud eelarvereale plaanitud summast;
 - 11.6.2. eelarvereale planeeritud summa jaotus muutub aastate lõikes;
 - 11.6.3. täpsustub tegevuste kulude detailne kirjeldus.

12. LEPINGU ENNETÄHTAEGNE LÕPETAMINE

- 12.1. Lepingu võib ennetähtaegselt lõpetada poolte kokkuleppel.
- 12.2. Poolel on õigus leping ühepoolset lõpetada, teatades sellest teisele poolele kirjalikult või elektrooniliselt vähemalt 45 kalendripäeva ette, järgmistel juhtudel:
 - 12.2.1. pool on rikkunud oluliselt lepingus sätestatud kohustusi;
 - 12.2.2. vääramatu jõu tõttu, kui see takistab lepingu täitmist 45 kalendripäeva jooksul.
- 12.3. Lepingu lõpetamise korral eraldab ministeerium toetust üksnes nende abikõlblike kulutuste katteks, mille toetuse saaja on tegelikult teinud kuni kuupäevani, mil leping lõpetatakse. Arvesse ei võeta kulusid, mis on seotud kohustustega, mis tuleb täita pärast lepingu lõpetamist. Ennetähtaegselt lõpetatud lepingu alusel makstava toetuse summa määramisel hindab ministeerium lepingu lõpetamise põhjust, projekti elluviimise faasi, projekti eesmärkide saavutatust ja muid olulisi asjaolusid.
- 12.4. Kui ministeerium lõpetab lepingu põhjusel, et toetuse saaja esitab tegelikkusega vastuolus olevaid aruandeid, et saada lepinguga ettenähtud toetust, võib ministeerium erandina pärast toetuse saajale märkuste esitamise võimaluse andmist nõuda nende summade osalist või täielikku tagastamist, mis on ministeeriumi poolt lepingu kohaselt juba makstud.

13. LEPINGUGA SEOTUD TEABE EDASTAMINE

- 13.1. Lepinguga seotud teave edastatakse ministeeriumile e-toetuste keskkonna kaudu.
- 13.2. Toetuslepingu muutmise taotlus esitatakse digitaalselt allkirjastatuna dokumendihaldussüsteemi kaudu.
 - 13.2.1. Ministeeriumi kontaktisik lepingu täitmisega seotud küsimustes:

Kontaktisik	Martin Eber
Telefon	612 5180
E-post	martin.eber@siseministeerium.ee

13.2.2. Toetuse saaja kontaktisik lepingu täitmisega seotud küsimustes:

Kontaktisik	Margarita Källo
Telefon	5624 5840
E-post	margarita.kallo@kul.ee

14. VAIETE/VAIDLUSTE LAHENDAMINE

- 14.1. Pooled vastutavad oma lepingujärgsete kohustuste täitmise eest vastavalt lepingule ja Eesti Vabariigi ning Euroopa Liidu õigusaktidele.
- 14.2. Toetuse saaja kohustub hüvitama ministeeriumile või Euroopa Komisjonile lepingu rikkumisega tekitatud otsese varalise kahju, mis tuleneb projekti hooletust või ebaõigest läbiviimisest.
- 14.3. Kui toetuse saaja ei täida nõuetekohaselt oma lepingujärgseid kohustusi, võib ministeerium peatada lepingujärgsete eraldiste andmise kuni puuduste kõrvaldamiseni.
- 14.4. Ministeeriumi otsuse või toimingu vaide/vaidluse menetleja on ministeerium, määrates vaide/vaidluse lahendajaks teenistuja, kes ei ole vaidlusaluses küsimuses otsuseid või toiminguid teinud või nende tegemist nõustanud. Vaide esitamisele ja menetlemisele kohalduvad ÜSS2021_2027 §-s 60 nimetatud erisused haldusmenetluse seaduses sätestatud vaide esitamise regulatsioonile. Vaidlused riigiasutuste, sh valitsusasutuste vahel lahendatakse Vabariigi Valitsuse seaduses sätestatud korras.

Poolte allkirjad:

Toetuse saaja

Ministeerium

(allkirjastatud digitaalselt)

(allkirjastatud digitaalselt)

Merilin Piipuu

Krista Aas